

ETKİN DİNLEME

İyi not tutmanın anahtarı iyi dinlemektir. Size anlatılanları duymanızın, onları dinlemiş olduğunuz anlamına gelmediğini bilirsiniz. Aşağıda etkin bir dinleyici olmanızı sağlayacak 6 basamaktan oluşan **İFİKAN** adlı bir yaklaşım anlatılmaktadır.

İ	→	İleriye bak
F	→	Fikirler
İ	→	İşaretler
K	→	Katıl
A	→	Araştır
N	→	Not tut

İLERİYE BAK

Dersi dinlerken öğretmenin anlatmakta olduğundan yola çıkarak, daha sonra söyleyeceklerini önceden tahmin etmeye çalışın. Bunun dört yararı vardır.

- ⚡ Uyanık kalırsınız.
- ⚡ Dikkat kopmalarını önler, dikkatinizi sürdürürsünüz.
- ⚡ Aktif katılımı bulursunuz.
- ⚡ Motivasyonunuz artar.

Üç aşamada "ileriye bak"mak mümkündür.

1- O gün öğreneceğiniz konuları önceden okuyun. Bu size dersi dersten sonra daha iyi hatırlamanıza olanak verir.

2- Dersten önce konuları okurken cevaplandırılmasını isteyeceğiniz soruların neler olabileceğini düşünün.

3- Eğer yukarıda anlatıldığı gibi bir ön hazırlık yapmış olsanız bile, dersi dinlerken, öğretmenin daha sonra ne söyleyeceğini düşünün. Öğretmenin anlattıklarını göz önüne alarak, bir sonraki aşamada neyin gelebileceği konusunda fikir yürütün. Eğer öğretmen sizin düşündüğünüzü söylememiş bile olsa, zihninizi konu etrafında yoğunlaştırdığınız için dersi daha iyi anlar, sonra daha çok şey hatırlarsınız.

FİKİRLER

Önemli fikirlere kulak kabartmanız gerektiğini hatırlatır. Ders konusu, bir konunun temelini oluşturan belirli fikirleri içerir. Bu fikirlerin neler olduğuna dikkat edin. Genellikle anahtar fikirler örneklerle, açıklamalarla, kanıtlarla desteklenir ve sık sık tekrarlanır. Kendinize sürekli olarak şu soruları sorarak anahtar fikirleri bulabilirsiniz:

BURADA TEMEL FİKİR NEDİR?

YENİ BİR FİKİR Mİ?

ÖĞRETMENİN BU ÖRNEĞİ VERMESİNİN SEBEBİ NE?

ÖĞRETMENİN BU ANLATTIĞI NEYİ ORTAYA KOYUYOR?

Bu sorularla anahtar fikirleri, temel fikir ve kavramları bulmanız mümkün olacaktır. Bir süre sonra ise anahtar fikirlerin tekrar tekrar geçtiğini göreceksiniz.

Bir ders sırasında anlatılan birçok şeyin, az sayıda anahtar fikir ve temel kavramı ortaya koymak ve bunları desteklemek için tekrarlandığını fark edeceksiniz.

İŞARETLER

OKUL bir **OYUN**dur. Bu oyunun kurallarını bilerek ve buna uyararak oynarsanız hem başarılı olur, hem de bu oyundan zevk alırsınız. Öğretmenlerin işaretlerine karşı dikkatli ve uyanık olmak okul oyununun en zevkli yönlerinden biridir.

Bir öğretmen hemen hiçbir zaman açık açık "Bu sınav sorusudur!" demez. Ancak bir konunun önemli bir noktasını anlatırken belirli kelimeler kullanarak veya ses tonunda farklılıklar yaratarak size ipucu anlamına gelecek işaretler verir.

Bu işaretlere örnek olarak şunlar sıralanabilir:

Önemli...

Başlıca...

Can alıcı...

Burada esas fikir ...

Şunu unutmayın ki...

Eğer öğretmen ana fikri destekleyici kanıtlar veriyorsa muhtemelen şu kelimeler ile işaret edecektir:

Örneğin;

Bunun tersine...

Aynı zamanda...

Buna ek olarak...

Benzer şekilde...

Öğretmeniniz önemli bir açıklama yapacaksa şöyle diyecektir:

Bunun 3 sebebi vardır...

Bu nokta öğretmeninizin açıklama yapmak üzere olduğu anlamına gelir. Burada zihninizden siz bu sebepleri bulmaya çalışabilir ve öğretmenin söyleyeceklerini not etmeye hazır olabilirsiniz.

Son bölümler ve özetler için ise şu işaretlerin kullanılması muhtemeldir:

Çoğunlukla...

Sonuç olarak...

Özetle...

Bu sebeple...

Böylece görüyorsunuz ki...

Bu işaretlere dikkat ederseniz, bir sınavda hangi soruların sorulacağını önceden bilerek girersiniz.

KATIL

Aktif bir dinleyici olabilmek aynı zamanda eldeki imkanlardan en iyi biçimde yararlanmayı gerektirir. Bunun için yapmanız gerekenler şöyle sıralanabilir.

Derse zamanında gelin.

Görebileceğiniz, duyabileceğiniz, görülebileceğiniz ve duyulabileceğiniz bir yerde oturun.

Öğretmenin söylediklerini yalnız içinizden tekrar ederek veya söylediklerini yazarak değil, aynı zamanda başınızı sallayarak, gülümseyerek, anlamadığınız zaman kaşınızı çatarak, şakalarına gülerek tepki gösterin.

Öğretmene tepkide bulunarak ve onu cesaretlendirerek, dinleyeceğiniz dersin kalitesini yükseltmek önemli, ölçüde sizin elinizdedir.

ARAŞTIR

- Öğretmene konu ile ilgili soru sorun.
- Konu ile ilgili kendi fikirlerinizi öğretmeninizle veya dersten sonra bir arkadaşınız ile paylaşın.
- Sorularınıza verilen cevabı anlamadı iseniz, yeni sorular sorun veya ek açıklama isteyin.
- Hiç şüphesiz sınıftaki bütün öğrencilerin hepsinin yukarıda sayılanları bir derste yapmaları mümkün değildir. Bunları derste öğretmene sormadığınız durumda, dersten sonra sormaya, olmazsa bir arkadaşınızla bu konuları konuşmaya gayret edin.
- Aklınıza gelen soruları veya konu ile ilgili yorumlarınızı unutmamak için defterinize not edin.

NOT TUT

Not tutmak duyduklarınıza mantıklı bir çerçeve sağlayarak dersi etkin bir şekilde dinlemenize yardımcı olur. Not tutmak öğrenme olayının ön şartlarını yerine getirmeye imkan verir. Bunlar:

- Uyanıklık ve dikkat
- Aktif katılım
- Motivasyon
- Sonuçların geri bildirimidir.

Gerektiğinde kısaltılmış kelimeler kullanarak not alın. Satırlar arasına

boşluklar koyun ki sonradan kaçırdığınız notları yazabilesiniz. Not tuttuğunuz kağıtta cömert olun. Renkli kalemler kullanın, işaretlemeler yapın. Ana başlıkları ve alt başlıkları numaralama ve harfleme sistemi ile veya fikirler arası bağlantılar kurabileceğiniz bir yöntem kullanın.

